

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය 2024

29 - සන්නිවේදනය හා මාධ්‍ය අධ්‍යයනය

ලකුණු බෙදී යාම

I පත්‍රය

ප්‍රශ්න අංකය	පිළිතුරු අංකය	ප්‍රශ්න අංකය	පිළිතුරු අංකය	ප්‍රශ්න අංකය	පිළිතුරු අංකය	ප්‍රශ්න අංකය	පිළිතුරු අංකය	ප්‍රශ්න අංකය	පිළිතුරු අංකය
01.	3	11.	4	21.	4	31.	1	41.	3
02.	2	12.	4	22.	5	32.	5	42.	5
03.	1	13.	5	23.	3	33.	3	43.	1
04.	2	14.	5	24.	5	34.	2	44.	3
05.	2	15.	2	25.	3	35.	4	45.	1
06.	5	16.	4	26.	5	36.	4	46.	5
07.	5	17.	5	27.	4	37.	3	47.	3
08.	1	18.	2	28.	2	38.	4	48.	1
09.	2	19.	3	29.	5	39.	5	49.	3
10.	1	20.	2	30.	4	40.	2	50.	1

අ.පො.ස උසස් පෙළ 2024
සන්නිවේදනය හා මාධ්‍ය අධ්‍යයනය

II පත්‍රය

පිළිතුරු

1. “සන්නිවේදනය අසිරිමත් මානවීය ක්‍රියාවලියකි ”

(i) සන්නිවේදනය පිළිබඳ ශූන්‍ය හා විවර්ණ නිර්වචනය ලියා දක්වන්න.

“සන්නිවේදනය යනු යම් තැනක දී නිර්මාණය කර ගත් හෝ තෝරාගත් පණිවිඩයක් ඒ ආකාරයෙන් ම හෝ ඊට සමාන ලෙස වෙනත් තැනක දී ප්‍රතිනිර්මාණය කිරීම යි.”

Source: Shannon & Weaver, W. The Mathematical Theory of Communication. Urbana, IL: University of Illinois Press, 1949

(ලකුණු 4)

(ii) සන්නිවේදනයේ ස්වභාවය කරුණු දෙකක් ඇසුරෙන් විස්තර කරන්න.

- සන්නිවේදනය අරමුණු සහගත ය.
- සන්නිවේදනය සංකේතාත්මක ය.
- සන්නිවේදනය සන්දර්භානුගත ය.
- සන්නිවේදනය ක්‍රියාපටිපාටියකි.
- සන්නිවේදනය විවිධාකාර වේ.
- සන්නිවේදනය ඒක මාර්ගික මෙන්ම ද්වි මාර්ගික වේ.
- සන්නිවේදනය බලය වේ.

(ලකුණු 8)

(iii) විවිධ සන්නිවේදන ස්වරූප සම්මිශ්‍රිත ව භාවිත කිරීම ඵලදායී සමූහ සන්නිවේදනයකට හේතු වේ. සන්නිවේදන ස්වරූප තුනක් ඇසුරින් පැහැදිලි කරන්න.

- වාචික සන්නිවේදනය
- නිර්වාචික සන්නිවේදනය
- කථන සන්නිවේදනය
- රූපණය/ප්‍රාසංගික
- ලිඛිත සන්නිවේදනය
- ශ්‍රව්‍ය සන්නිවේදනය
- දෘශ්‍ය සන්නිවේදනය
- විධිමත් සන්නිවේදනය
- අවිධිමත් සන්නිවේදනය

සමූහ සන්නිවේදන අවස්ථාවක දී ඉහත සන්නිවේදන ස්වරූප අවස්ථානුකූලව යොදා ගැනීම උදාහරණ සහිතව පැහැදිලි කළ යුතු ය.

(ලකුණු 12)

(iv) පාසල් මාධ්‍ය දින තරගාවලිය සංවිධානය කිරීමේ දී අතරා සන්නිවේදනය යොදා ගත හැකි ආකාර හතරක් උදාහරණ සහිත ව විස්තර කරන්න.

1. මාධ්‍ය දින තරගාවලියට විශේෂිත වූ වෙබ් අඩවියක් නිර්මාණය කිරීම
2. මාධ්‍ය දින තරගාවලියට විශේෂිත වූ Face book/ Whatsapp ගිණුම් නිර්මාණය කිරීම
3. මාර්ගගතව අදාළ පාර්ශ්වකරුවන් සම්බන්ධ කර ගත හැකි වීම (උදා - Zoom/ Google Team/ Conference Call)
4. Google Form භාවිතයෙන් අයදුම්කරුවන්ගේ විස්තර ලබා ගැනීම
5. නිර්මාණ උඩුගත කළ හැකි වෙබ් අඩවි, විද්‍යුත් ලිපින ලබා දීම
6. තරගාවලියේ නිර්මාණ වෙබ් අඩවියට හා WhatsApp සමූහයට උඩුගත කර ගැනීම
7. ශ්‍රව්‍ය-දෘශ්‍ය දූන්වීම් යු ටියුබ්/මුහුණු පොත හරහා පළ කිරීම
8. සමාජ මාධ්‍ය තොරතුරු බෙදා හැරීම/ දැන්වීම් පළ කිරීම/ මුහුණු පොතේ පෝස්ට් පළ කිරීම
9. පොඩ් කාස්ට් මගින් දැනුවත් කිරීම

ඉහත කියාකාරකම් සඳහා යොමු වීම උදාහරණ සහිතව පැහැදිලි කළ යුතු ය.

2. මාධ්‍ය ඔස්සේ ගලායන අසීමාන්තික තොරතුරු හමුවේ සක්‍රීය ග්‍රාහකයකු වීම අභියෝගයකි.

(i) ජනසන්නිවේදනයේ ප්‍රයෝජන දෙකක් නම් කරන්න.

(ලකුණු 16)

1. ප්‍රජාතන්‍යය
2. නිශ්කර්ෂණය
3. සමාජ උපයෝගීතාව
4. අපසරණය

(ii) සුහුරු ජංගම දුරකථනයෙන් පුද්ගලාන්තර සන්නිවේදනයේ යෙදෙන අවස්ථාවක දී භාවිත කළ හැකි නිර්වාචික සන්නිවේදන විධික්‍රම දෙකක් නිදසුන් සහිත ව කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න

1. මුහුණේ භාව ප්‍රකාශන
2. හස්ත සංඥා
3. ශාරීරික ඉරියව්
4. විවිධ සංඥා සංකේත/ ඉමෝජි/ ස්ටිකර්/ ග්‍රානික/ ඡායාරූප
5. හඬෙහි උස් පහත් බව, රිද්මය, වේගය
6. නිශ්ශබ්දතාව

(iii) වර්තමානයේ සමාජ මාධ්‍ය භාවිතය වඩා විධිමත් වියයුතු බවට මතවාදයක් ගොඩ නැගී ඇත. වගකීමෙන් යුතුව නව මාධ්‍ය පරිහරණය සඳහා ඔබ යෝජනා කරන ආචාර ධර්ම තුනක් විස්තර කරන්න.

- වැරදි හා අසත්‍ය තොරතුරු අන්තර්ජාලයට එක් කිරීමෙන් වැළකීම
- අන් අයගේ පෞද්ගලිකත්වයට හානි නොවන අයුරින් නව මාධ්‍ය පරිශීලනය
- වංචනික කටයුතු සඳහා නව මාධ්‍ය යොදා නොගැනීම
- අනවසර මෘදුකාංග භාවිතයෙන් වැළකීම
- අන් අයගේ නිර්මාණ, කෘති අනවසරයෙන් මුදල් ඉපයීම සඳහා භාවිත නොකිරීම
- ව්‍යාජ ගිණුම් සකස් කිරීමෙන් වැළකීම
- අන් අයගේ ගිණුම්වලට අනවසරයෙන් ඇතුළුවීමෙන් වැළකීම

(iv) මාධ්‍ය සන්දේශයක් විශ්ලේෂණය කිරීමට යොදා ගන්නා පහත සඳහන් කරුණු විස්තර කරන්න.

1. අර්ථය
2. අදාළ බව
3. පක්ෂපාතීත්වය
4. ඇගයීම

1. අර්ථය – සෘජුව ප්‍රකාශිත නොවන යමක් පිළිබඳව පැහැදිලිව සන්නිවේදනය කිරීම (සන්දේශය මගින් අදහස් කරන, ප්‍රකාශිත හෝ ඇඟවුම් කරන දේ) උඩු පෙළ හා යටි පෙළ මගින් අර්ථය ගොඩනැගේ.
2. අදාළ බව - සන්දේශයට අදාළ අන්තර්ගතය උචිත පරිදි ගැළපීම (අඛ්‍යානය, අනුක්‍රමය, සමබරතාව, සුසංයෝගය, ප්‍රමාණාත්මක බව, උචිත තාක්ෂණය)
3. පක්ෂපාතීත්වය – පුද්ගලයෙකුට හෝ කණ්ඩායමකට විශේෂත්වයක් දැක්වීම, සාධාරණ හේතු හෝ ප්‍රමාණවත් දැනුමක් නොමැතිව නිගමනවලට එළඹීම හෝ යම් අදහස් මත පදනම් වූ මතයක් දැරීමයි.

උදා – ප්‍රචාරක

- මූල්‍යය තෝරා ගැනීම
- මූල්‍යය ගොඩ නගන දිශානතිය
- සම්මුඛ සාකච්ඡා සඳහා පුද්ගලයින් තෝරා ගන්නා ආකාරය
- යොදා ගනු ලබන ඡායාරූප, වීඩියෝ
- සංස්කරණ ක්‍රම

ආදිය මත පක්ෂග්‍රාහී ප්‍රචාරක තෝරා ගැනීම

4. ඇගයීම - සන්දේශයක අන්තර්ගතය තක්සේරු කිරීම. ඒ සඳහා යොදාගන්නා පහත ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයා ගනිමින් සන්දේශයේ ස්වභාවය අවබෝධ කරගත හැකිය.

සන්දේශය කුමක්ද?

ඉදිරිපත් කරන්නේ කවුද?

සන්දේශයේ අන්තර්ගතය කුමක්ද?

අන්තර්ගතය ඉදිරිපත් කරන්නේ කුමන හේතුවක් නිසාද?

ආදිය ප්‍රශ්න විමසමින් සන්දේශයේ අන්තර්ගතය තක්සේරු කිරීම.

3. මානව සම්බන්ධතා හසුරුවන ප්‍රබල බලවේගයක් ලෙස මාධ්‍ය ක්‍රියාත්මක වේ.

(i) ප්‍රාදේශීය මාධ්‍ය වාර්තාකරණයේ දී භාවිත කළ හැකි සමාජ මාධ්‍ය යෙදවුම් 4ක් නම් කරන්න.

- Facebook
- Twitter
- You tube
- WhatsApp
- Viber වැනි

(ii) ප්‍රධාන බාධක වර්ග දෙක පුවත්පත් මාධ්‍ය ඇසුරෙන් පැහැදිලි කරන්න.

අර්ථ බාධක මාධ්‍ය බාධක

- මාධ්‍ය බාධක/නාලිකාව හා සම්බන්ධ බාධක - නාලිකාවේ හෙවත් මාධ්‍යයේ ඇති වන දෝෂ සහගත තත්ත්ව නිසා ඇති වේ.

මූලික මාධ්‍ය තුළ මාධ්‍ය බාධා - තීන්ත බොද වීම එක පිට එක මුද්‍රණය වීම තීන්ත විසිරීම නිසා කියවීමට දුෂ්කර වීම/ ඡායාරූප අපහැදිලි වීම

- අර්ථ බාධක - සන්දේශයේ අර්ථය හරි හැටි ග්‍රහණය කර ගැනීමට නොහැකි වන විට උද්ගත වේ. (සන්දේශයක් නොතේරීම හෝ තේරුම් ගැනීමට නොහැකි වීම)

මූලික මාධ්‍ය තුළ අර්ථ බාධා - විරාම ලකුණු / පද බෙදීම ආදිය නිවැරදිව නොයෙදීම/ අක්ෂර වින්‍යාස දෝෂ/ ව්‍යාකරණානුකූල නොවීම/ උපහාෂා භාවිතය/ ප්‍රාදේශීය භාෂා භාවිතය/ භාෂාව අපැහැදිලි වීම/ විදග්ධ භාෂා භාවිතය/ පාරිභාෂික හෝ තාක්ෂණික වචන යොදා ගැනීම/ පෙළ සහ රූප එකිනෙකට නොගැලපීම

(iii) සාම්ප්‍රදායික මාධ්‍යයේ වැදගත්කම් තුනක් උදාහරණ සහිත ව විස්තර කරන්න

- දැනුම් ඉගෙනුම් සම්පාදනය

වැඩිහිටි පරම්පරාවෙන් බාල පරම්පරාවට අවශ්‍ය දැනුම ලබා දීම

- උපදේශාත්මක සන්දේශ ජනනය කළ හැකි වීම

ආගමික, සාරධර්ම, සංස්කෘතික වටිනාකම් ඇතුළු සෞඛ්‍ය, අධ්‍යාපනය, විවිධ ජීවන අත්දැකීම් හුවමාරු කිරීම සඳහා භාවිත කිරීම

- **සංස්කෘතික අංග හුවමාරු කිරීමට හැකි වීම**

ඇදහිලි, විශ්වාස, චාරිත්‍ර චාරිත්‍ර, කලාව, දැනුම, නීති රීති, සිරිත් විරිත් යනාදිය සාම්ප්‍රදායික මාධ්‍ය ඔස්සේ පරම්පරාවෙන් පරම්පරාවට හුවමාරු කිරීම

- **භාව ප්‍රකාශනය**

සිතෙහි ගොඩනැගුණු දුක් දොම්නස්, සතුට යනාදි මනෝභාවයන් ප්‍රකාශනයේ දී තොරතුරු හුවමාරු කිරීමට භාවිත කරන විධි ක්‍රමයක් ලෙස සාම්ප්‍රදායික මාධ්‍ය උපයෝගී කර ගැනීම

- **අභිතකර සමාජ ප්‍රවණතා විවේචනයට ලක් කිරීම**

සමාජයේ යම් අභිතකර සිද්ධි, චරිත විවේචනය කරමින් භාසා උපහාසය මුසු කරමින් ගැමි ජනතාව දැනුවත් කිරීම

උදාහරණ ලෙස පොලිස් කෝලම, ආරච්චි කෝලම දෑක්විය හැකි ය.

- **විනෝදාස්වාදය සඳහා යොදා ගත හැකි වීම**

ගැමි ජනතාව තම විනෝදය සඳහා සාම්ප්‍රදායික මාධ්‍ය උපයෝගී කර ගැනීම (අස්වනු නෙළීමත් සමඟ තම කාන්සිය, මහන්සිය නිවා ගැනීම සඳහා සාම්ප්‍රදායික සන්නිවේදනයන් භාවිත කිරීම)

(iv) ජනමාධ්‍ය ක්ෂේත්‍රය තුළ මාධ්‍ය අභිසාරිතාව හේතුවෙන් සිදු වී ඇති වෙනස්කම් හතරක් නිදසුන් සහිතව පැහැදිලි කරන්න.

1. විද්‍යුත් සහ මුද්‍රිත මාධ්‍ය අන්තර්ජාලය පදනම් ව එක් වේදිකාවක් මත ක්‍රියාත්මක වීම
2. බහුමාධ්‍ය පරිශීලනය
3. ග්‍රාහක අභිමතය පරිදි මාධ්‍ය වැඩසටහන් පරිශීලනය කිරීමට හැකි වීම
4. විද්‍යුත් හා මුද්‍රිත මාධ්‍ය සුහුරු ජංගම දුරකථනයෙන් පරිශීලනය කිරීම
5. පුළුල් ග්‍රාහක ක්ෂේත්‍රයක් ආවරණය වීම.
6. මාධ්‍යකරුවන්ගේ හා ග්‍රාහකයන්ගේ භූමිකා වෙනස් වීම හා පුළුල් වීම (තොරතුරු උඩුගත කිරීම/ බාගත කිරීම)
7. සංදේශ වේගවත්ව ව්‍යාප්ත වීම
8. පුළුල් ග්‍රාහක ස්වභාවයට අනුව ජනමාධ්‍ය අන්තර්ගතය තීරණය කිරීම

උදා - භෞතිකව දුර සිටින මාධ්‍යවේදියෙකුට එසැනින් රු ගත කළ දර්ශන අන්තර්ජාලය ඔස්සේ අදාළ මාධ්‍ය ආයතනය වෙත උඩුගත කළ හැක.

ජනමාධ්‍යයේ ප්‍රමාදී ප්‍රතිපෝෂණ වෙනුවට එසැනින් comments, Share, Likes ලෙස ප්‍රතිචාර ලබා ගත හැක

ජනමාධ්‍යයට අමතරව යූ ටියුබ් වැනල් හරහා වැඩසටහන් ප්‍රවර්ධනය කළ හැක

Peo TV හරහා වැඩසටහන් නැවත නැරඹිය හැකි ය

යු ටිප්පුබ් හරහා නැවත නැවත ජනමාධ්‍යයේ විකාශිත වැඩසටහන් නැරඹිය හැකි ය
මුද්‍රිත පුවත්පතෙහි PDF E Version ලෙස කියවිය හැකි ය.

මුද්‍රිත පුවත්පතෙහි E Version වේගවත්ව යාවත්කාලීන කළ හැකි වීම

ජනමාධ්‍ය ආයතනවලට අදාළ වෙබ් අඩවිවල ගබඩා කොට ඇති සංදේශ
පරිශීලනය කළ හැකි වීම

4. මාධ්‍ය සන්දේශ තෝරා බේරා ගෙන පරිහරණය කිරීමට මාධ්‍ය සාක්ෂරතාව අවශ්‍ය වේ.

(i) ඇමරිකානු මාධ්‍ය සාක්ෂරතාව සඳහා වන සඳහා වන ජාතික ආයතනය ඉදිරිපත් කළ
නිර්වචනයෙහි අන්තර්ගත මාධ්‍ය සාක්ෂරතා කුසලතා හතරක් නම් කරන්න.

1. මාධ්‍යයන්ට ප්‍රවේශ වීම
2. මාධ්‍ය විශ්ලේෂණය
3. මාධ්‍ය ඇගයීම
4. මාධ්‍ය නිර්මාණය
5. මාධ්‍ය තුළ ක්‍රියාශීලීව කටයුතු කිරීමේ සමත් බව

(ii) සන්නිවේදන අධ්‍යයනය ක්ෂේත්‍රය පිළිබඳ ව ශාස්ත්‍රීය වශයෙන් අධ්‍යයනය කිරීමේ
වැදගත්කම කරුණු දෙකක් ඇසුරෙන් පැහැදිලි කරන්න

1. ජාතික සහ ජාත්‍යන්තර වශයෙන් සන්නිවේදන ක්‍රියාදාමය හා මාධ්‍ය ක්‍රියාකාරිත්වය
පිළිබඳ අවබෝධය
2. විචාරශීලී ව මාධ්‍ය පරිහරණය කිරීමේ කුසලතා වර්ධනය
3. අවශ්‍ය, අදාළ තොරතුරු තෝරා ගැනීම
4. ගවේෂණශීලී භාවය වර්ධනය
5. විචාරශීලී චින්තනය දියුණු වීම
6. මාධ්‍ය සාක්ෂරතාව වර්ධනය
7. යහපත්, ආචාරශීලී හා ඵලදායී මානව අන්තර් සම්බන්ධතා සඳහා යොමු වීම
8. සමාජ ප්‍රගමණය සඳහා සක්‍රීය දායකත්වය ලබාදීම
9. නිර්මාණාත්මක චින්තනය වැඩිදියුණු වීම
10. ඵලදායී මාධ්‍ය සන්දේශ නිර්මාණය
11. සංවර්ධනාත්මක හා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී චින්තනයෙන් පෝෂණය වූ පුරවැසියෙකු වීමට
අවශ්‍ය දැනුම, ආකල්ප, කුසලතා හා පුරුදු
12. ජන මාධ්‍ය ආයතනයන්හි ක්‍රියාකාරිත්වය පිළිබඳ අවබෝධය

(iii) නිර්මාණශීලී කාර්ය සිදු කිරීම සඳහා වැදගත් වන මූලිකාංග තුනක් පැහැදිලි කරන්න

1. නිර්මාණ ශිල්පියා
2. නිර්මාණාත්මක චින්තනය
3. නිර්මාණාත්මක රචනය
4. නිර්මාණය/නිර්මාණශීලීත්වය

(iv) මැතිවරණ සමයක දී මාධ්‍යයේ බලපෑම පහත දක්වා ඇති කරුණු ඔස්සේ විග්‍රහ කරන්න.

- (අ) ඡනමත සැකසීම
- (ආ) ප්‍රතිරූප ගොඩනැගීම
- (ඇ) මාධ්‍ය හැසිරීම
- (ඈ) ප්‍රචණ්ඩත්වය

ඡනමත සැකසීම - මාධ්‍ය විසින් බහුතර ඡනතාවකගේ අදහස් එක් අරමුණකට ගොනු කිරීම සඳහා ක්‍රියාත්මක වීම උදාහරණ සහිතව පැහැදිලි කළ යුතු ය.

ප්‍රතිරූප ගොඩනැගීම - මාධ්‍ය විසින් අපේක්ෂකයෙකුගේ චරිතමාන තත්ත්වය පිළිබඳ අවබෝධයෙන් අපේක්ෂිත ඉලක්කය ජයගැනීමට අවශ්‍ය පසුබිම සැකසීම උදාහරණ සහිතව පැහැදිලි කළ යුතු ය.

මාධ්‍ය හැසිරීම - සියලුම මාධ්‍ය මැතිවරණ කටයුතු ප්‍රවර්ධනය වෙනුවෙන් සිදුකරනු ලබන සියලු ක්‍රියාකාරකම් (ඡනමාධ්‍ය වැඩසටහන් හා සමාජ මාධ්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය උදාහරණ සහිතව විස්තර කළ යුතු ය.)

ප්‍රචණ්ඩත්වය - මැතිවරණ සම්බන්ධ මාධ්‍ය වාර්තා කිරීම් හේතුවෙන් ඇතිවන ගැටලුකාරී තත්ත්වයන් (පුද්ගල හා සමාජ ගැටුම්) උදාහරණ සහිතව පැහැදිලි කළ යුතු ය.

5. (i) මහජන සම්බන්ධතා මෙවලම් දෙකක් හා විධි ක්‍රම දෙකක් නම් කරන්න

මෙවලම්	විධි ක්‍රම
ප්‍රවෘත්ති නිවේදන (News Release)	තෑගි ලබා දීම (Complements)
මාධ්‍ය කට්ටල (Media Kit)	සම්මාන පිරිනැමීම (Awards) -
විස්තර පත්‍රිකා (Leaflets)	දිරි දීමනා (Incentives) - -
පොත් පිංච (Booklets)	උපදේශනය (Advocacy) - -
පුවත් හසුන් (News Letter)	අරමුදල් ලබා දීම (Funds) - -
වාර්ෂික වාර්තා (Annual Reports)	මහජන මතය විමසීම (Public Opinion search) -

ද්විමාසික නව මහජන සම්බන්ධතා මෙවලම්

- විඩියෝ සම්මන්ත්‍රණ
- විඩියෝ ප්‍රවෘත්ති
- අන්තර්ජාල මහජන සම්බන්ධතා

Web casting/ websites/ email/ Social media networks

- විද්‍යුත් මාධ්‍ය කට්ටල
- විද්‍යුත් මාධ්‍ය මධ්‍යස්ථාන

(ii) මහජන සන්නිවේදනයේ ප්‍රයෝජන දෙකක් කෙටියෙන් විස්තර කරන්න.

- කිසියම් අරමුණක් සඳහා ජන සමූහයක් පොළඹවා ගැනීමට හැකිවීම
- ප්‍රස්තුත කරුණු පිළිබඳ වැඩිදුර දැනුවත් කිරීමක් සිදු කිරීම සඳහා යොදා ගත හැකි වීම
- ප්‍රතිරූප ගොඩ නංවා ගැනීමට උපකාර වීම
- කිසියම් මතයක් නිර්මාණය කිරීමට හේතු වීම
- විවිධ පාර්ශවවල අවධානය දිනා ගැනීමට හැකි වීම

(iii) මහජනතාවගේ පොදු සුභ සිද්ධිය සලසාදීම සඳහා මාධ්‍ය ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය කරයි. රටක මාධ්‍ය ප්‍රතිපත්තියක අන්තර්ගත විය යුතු කරුණු තුනක් විස්තර කරන්න.

- මාධ්‍ය කර්මාන්තයේ හිමිකාරිත්වය
- තාක්ෂණික යටිතල පහසුකම් හා තාක්ෂණික සංවර්ධනය
- මහජනතාව සමඟ මාධ්‍ය සම්බන්ධතාව
- මාධ්‍ය අධිකාරීන් හා වෙළෙඳ පොළ නියාමනය

(iv) ශ්‍රී ලංකාවේ ජනමාධ්‍ය අන්තර්ගතයෙහි දැකිය හැකි නව ප්‍රවණතා හතරක් නිදසුන් සහිත ව පැහැදිලි කරන්න.

- සරල භාෂා භාවිතය
- වෙළෙඳ දැන්වීම් ප්‍රමාණාත්මක ව ඉහළ යාම
- ඉදිරිපත් කිරීමේ නව මාදිලි යොදා ගැනීම
- විනෝදාස්වාදය කෙරේ වැඩි අවධානයක් දැක්වීම

6. (i) ගුවන්විදුලි මාධ්‍ය භාෂාවේ විශේෂතා හතරක් නම් කරන්න.

- ශ්‍රව්‍ය ගෝචර භාෂාවක් යොදා ගැනීම
- පරිකල්පනීය භාෂාවක් වීම
- කෙටි වාක්‍ය භාවිත කිරීම
- එකවර සවන්දීමෙන් ග්‍රහණය කරගත හැකි වීම
- සංඛ්‍යා දත්ත අවම ලෙස භාවිතය හා අවශ්‍ය ම අවස්ථාවල ආසන්න ලෙස දැක්වීම
- පැහැදිලි නිරවුල් භාෂාවක් භාවිත කිරීම

(ii) ඔබ කැමති ජනමාධ්‍යයක් ඇසුරෙන් සන්නිවේදන මූලිකාංග දෙකක් නිදසුන් සහිත ව විස්තර කරන්න

- සන්නිවේදකයා
- සන්දේශය
- මාධ්‍යය
- ග්‍රාහකයා
- ආකේතකරණය
- විකේතකරණය
- බලපෑම
- ප්‍රතිපෝෂණය
- අද්දැකීම් පසුතලය
- සන්දර්භය
- බාධක/ සෝෂා

(iii) ජනශ්‍රැතිකාංග තුනක් නම් කර ඒවා රූපවාහිනී වැඩසටහනක් සම්පාදනයේදී යොදාගත හැකි ආකාරය නිදසුන් සහිතව පැහැදිලි කරන්න.

- ජන කවි
- ජන කතා
- ජන ක්‍රීඩා
- ජන ඇදහිලි, ජන ඇදහිලි, ජන විශ්වාස, කෙම් ක්‍රම
- අභිචාර
- ජන සංගීතය
- ජන උත්සව
- ජන ප්‍රවාද
- පුරාණෝක්ති

- ප්‍රස්ථාව පිරුළු
- යාතුකර්ම
- අධි විශ්වාස

(ඉහත ජනශ්‍රැතිකාංග රූපවාහිනී වැඩසටහනක් සඳහා යොදාගන්නා ආකාර උදාහරණ සමග පැහැදිලි කර තිබිය යුතුය)

(iv) පාසල් නායකත්ව පුහුණු කඳවුරක දී සිද්ධි කළමනාකරණය යොදාගත හැකි අයුරු පහත කරුණු ඔස්සේ පැහැදිලි කරන්න

- (අ) අයවැය තීරණය කිරීම
- (ආ) අනුග්‍රාහකත්වය
- (ඇ) සෞඛ්‍ය හා ආරක්ෂණ විධි
- (ඈ) අවදානම් තක්සේරු කිරීම

(අ) අයවැය තීරණය කිරීම

පුහුණු කඳවුරට අදාළ කටයුතු සඳහා මුදල් උපයා ගන්නා ආකාරය හා වියදම් කරන ආකාරය පිළිබඳ ව පැහැදිලි කර තිබිය යුතු ය.

(ආ) අනුග්‍රාහකත්වය

පුද්ගලයින් සහ ආයතන සමග සම්බන්ධතා ගොඩනගාගෙන කාර්යය ඉටු කර ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය සේවා සහ පහසුකම් ගැලපෙන අයුරින් යොදා ගැනීම පිළිබඳ පැහැදිලි කර තිබිය යුතුය.

(ඇ) සෞඛ්‍ය හා ආරක්ෂණ විධි

- සුදුසු ස්ථානයක් සකසා ගැනීම
- හදිසි අවස්ථාවකදී සම්බන්ධ කර ගත හැකි ආයතන හා සේවා පිළිබඳ ලැයිස්තුවක් සකස් කර ගැනීම
- ප්‍රථමාධාර කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය හා උපකරණ සපයා ගැනීම
- ප්‍රථමාධාර පිළිබඳ දැනුම සහිත පුද්ගලයින් සම්බන්ධ කර ගැනීම
- අවශ්‍ය අවස්ථා සඳහා වෛද්‍ය පහසුකම් ලබා ගැනීම
- හසිද් අවස්ථා සඳහා ගිලන්රථ සුදානම් ව තබා ගැනීම

ආදී ගැලපෙන කරුණු ඇතුළත් කර විස්තර කර තිබිය යුතුය.

(ඈ) අවදානම් තක්සේරු කිරීම

- කාලගුණික දත්ත පිළිබඳ නිවැරදිව සොයා බැලීම
- කඳවුර පවත්වන ස්ථානය ඒ සඳහා යෝග්‍ය හා ආරක්ෂිත වීම
- අනතුරුදායක ස්ථාන සහ අනතුරු ඇතිවිය හැකි අවස්ථා අවම කර ගැනීම

- අවදානම් සඳහා මුහුණදීමට අවශ්‍ය පුද්ගල කණ්ඩායමක් හා භෞතික සම්පත් සුදානම් කර තබා ගැනීම
 - ආපදා පිළිබඳ ලැයිස්තුවක් සකස් කිරීම
- ආදී ගැලපෙන කරුණු ඇතුළත් කර විස්තර කර තිබිය යුතුය.

7. යම් ප්‍රදේශයක රසායනික කර්මාන්ත ශාලාවක් පිහිටුවීමට විරෝධය පාමින් ජනතාව ඒකරාශී වූහ.

(i) ග්‍රාමීය ජනතාව ඒකරාශී කර ගැනීම සඳහා භාවිතයට ගත හැකි මාධ්‍ය විධි ක්‍රම හතරක් නම් කරන්න

- පොස්ටර්
- අත්පත්‍රිකා
- ශබ්ද විකාශන යන්ත්‍ර
- පුද්ගලාන්තර සන්නිවේදන භාවිතයන්
- රැස්වීම්
- සමාජ මාධ්‍ය යෙදවුම් (WhatsApp වැනි සමූහ)

(ii) ජනතාවගේ විරෝධයට හේතු සෙවීමට සමීක්ෂණයක් සිදු කරන්නේ නම් එහි ඇති වාසි දෙකක් විස්තර කරන්න.

- කෙටි කාලයක දී දත්ත රැස් කිරීමට හැකි වීම
- වියදම අවම වීම
- දුරකථනය, අන්තර්ජාලය, තැපෑල වැනි ක්‍රම භාවිත කරමින් දුරස්ථ ව සිටින අයගෙන් වුව ද දත්ත රැස් කිරීමේ හැකියාව.
- මාර්ගගත (Online) සමීක්ෂණ සිදු කිරීමේ දී ඒ සඳහා විශේෂිත මෘදුකාංග හා යෙදවුම්වලින් හෝ (App) ශ්‍රමායික ව දත්ත රැස් කිරීමටත් ඒවා විශ්ලේෂණය කිරීමටත් හැකි වීම.
- විශාල දත්ත සංඛ්‍යාවක් විශ්ලේෂණය කිරීමේ දී මෘදුකාංග භාවිතයෙන් ඒවායෙහි වලංගු භාවය, විශ්වසනීයත්වය, සංඛ්‍යාන විද්‍යාත්මක නිරවද්‍යතාව ආරක්ෂා කර ගනිමින් විවිධ විචල්‍ය අතර සහසම්බන්ධතාව පරීක්ෂා කර බැලීමේ හැකියාව ඇත.
- ආකල්ප, මතවාද, විශ්වාස, වර්ග රටා, සිදු වීම් හා වටිනාකම් යනාදිය පිළිබඳ පුළුල් පරාසයක පවත්නා තොරතුරු එකවර රැස්කර ගැනීමේ හැකියාව ඇත.
- නිවැරදි ප්‍රමිතියට අනුව සමීක්ෂණ සිදු කිරීමෙන් දෝෂ අවම කර ගත හැකිය.

(iii) සමීක්ෂණයක දී දත්ත රැස්කිරීම සඳහා ප්‍රශ්නාවලියක් සකස් කිරීමේ දී සැලකිලිමත් විය යුතු කරුණු තුනක් විස්තර කරන්න

- ගැටලුවට අදාළ විසඳුම් කරා එළඹීමට අවශ්‍ය දත්ත ලබා ගත හැකි වන පරිදි ප්‍රශ්නාවලිය සැකසීම
- එහි මූලික අරමුණට ගැළපෙන ආකාරයට ප්‍රශ්නාවලිය සැකසීම
- නිශ්චිත පිළිතුරු ලබා දීමට දත්ත දායකයාට පහසු වන ආකාරයට ප්‍රශ්නාවලිය සැකසීම
- අධ්‍යාපන මට්ටම, වයස් සීමාව, ආදායම් මට්ටම, භාෂාව යනාදී දත්ත දායකයන්ගේ ස්වභාවය හඳුනා ගෙන ඊට ගැළපෙන ආකාරයට ප්‍රශ්නාවලිය ගොඩනැගීම
- සෘජු පිළිතුරු නො ලැබෙති යි අපේක්ෂා කරන ප්‍රශ්න වක්‍ර ආකාරයෙන් විමසීම
- සීමා සහිත ප්‍රශ්න සංඛ්‍යාවක් ඇතුළත් කිරීම
- ප්‍රමුඛතාව අනුව ප්‍රශ්න පෙළ ගැස්වීම

(iv) ඉහත ගැටලුවට විසඳුම් සෙවීමේදී සංවර්ධනය සඳහා සන්නිවේදන අපේක්ෂා යොදා ගත හැකි ආකාරය පහත මාතෘකා යටතේ නිදසුන් සහිත ව පැහැදිලි කරන්න

(අ) සහභාගිත්ව ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය

(ආ) යහපත් පරිසරයක් ගොඩනැගීම

සහභාගිත්ව ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය (Participatory democracy)

1. ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සවිඥානකත්වය ඉහළ දැමීම
2. ප්‍රජා සහභාගිත්වය වර්ධනය කිරීම

- විද්‍යුත් තාක්ෂණය භාවිත කිරීම මගින් පුරවැසි සමාජ ක්‍රියාකාරීත්වය දියුණු කිරීම
- සාම්ප්‍රදායික සන්නිවේදන බාධාවන් මඟහරවා ගැනීමට 'අතථ්‍ය සන්නිවේදනය' (Virtual Communication) භාවිතයන් යොදා ගැනීම
- පුරවැසියන්ට ඔවුන්ගේ මත සම්බන්ධයෙන් දේශපාලන නියෝජිතයන් සමඟ සාකච්ඡා කිරීමට අවස්ථා සම්පාදනය
- ජනයා අතර අන්තර් ක්‍රියාකාරීත්වය අඛණ්ඩ ව පවත්වා ගෙන යාම සඳහා මාධ්‍ය භාවිත කිරීම

(ජනතාව සාමූහිකව සංවර්ධන ක්‍රියාවලිය සඳහා මැදිහත් කර ගැනීම උදාහරණ සහතිව විස්තර කළ යුතු ය.)

යහපත් පරිසරයක් ගොඩනැගීම (Building a better environment)

පරිසර විද්‍යාත්මක සමබරතාව (Ecological balance) ගොඩනැගීම. (ජෛව ගෝලීය සමතුලිතතාව ඇති කිරීම)

- ආපදා කළමනාකරණය සඳහා සන්නිවේදනය ශක්තිමත් කිරීම
- පරිසර හිතකාමී ලෙස අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම
- පාංශු සංරක්ෂණ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම
- වනාන්තර විනාශ කිරීම වැළැක්වීම
- රුක් රෝපණ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම